

PARAULES DE PRESA DE
POSSESIÓ DE L'ALCALDE
PASQUAL MARAGALL

2 de desembre de 1982

SRS. TINENTS D'ALCALDE
REGIDORS I REGIDORES DE LA CIUTAT

Em trobo ara, en dirigir-vos la paraula, entre dos sentiments igualment forts: el sentiment de temença davant el rèpte que significa succeir en Narcís Serra a l'Alcaldia de Barcelona, i el sentiment d'esperança illusionada que legítimament pot sentir un home davant una tasca engrescadora.

No podia pensar, ara fa prop de quatre anys en constituir-se aquest primer Ajuntament democràtic, que exigències d'Estat cridarien el nostre Alcalde a Madrid abans d'acabar el seu mandat. Però ha succeït el que ningú imaginava, el que era difícil de preveure en aquells moments, i ara, en aquesta ocasió i abans de qualsevol altra cosa, vull desitjar sort al company, sort a l'amic. He viscut amb en Narcís Serra moments difícils i també moments molt bons; he treballat al seu costat amb illusió, tota la illusió que hom posa en fer realitat un programa llargament pensat: sols em resta ara prometre al company que se'n va que continuaré treballant sense descans, fidel sempre al seu esperit i al projecte polític que a tots dos ens ha guiat.

No enceto, doncs, avui una tasca nova. Com molts ja sabeu, he servit la ciutat des de diferents llocs: com a economista durant molts anys i com a Tinent d'Alcalde darrerament. En cada cas, he posat totes les meves forces per portar a terme el meu treball, sempre amb els ulls posats en la fita de retornar plenament l'Ajuntament al ciutadà, fita que els socialistes hem considerat com un element essencial de la reconstrucció política de Catalunya.

Ha estat una tasca dura en molts moments, s'han pres mesures no sempre a gust de tots, però estic convençut que

s'ha avançat considerablement en la construcció de l'administració democràtica que tots desitgem.

En aquest mateix Saló de Cent, el 15 de maig de 1979 vaig asenyalar els criteris que havien de guiar la reforma de l'Ajuntament, i que eren els *d'austeritat, eficàcia, informació, descentralització i lligam amb l'Àrea Metropolitana*. Avui, i perquè encara queda molt de camí per fer, *em reafirmo en la seva necessitat*.

AUSTERITAT, perquè l'Ajuntament ha d'administrar amb rigor els cabals del ciutadà. Crec que hem fet prou en aquest sentit. Durant els darrers tres anys i mig s'han doblat pràcticament els serveis personals i socials, disminuint la plantilla en 500 persones i eliminant suplències i dobles places. El darrer pressupost ja ha estat fet sense respectar la inèrcia de l'anterior, és a dir, analitzant els costos unitaris de cada servei i rebaixant partides injustificades. Les contractes privades han entrat definitivament en el camí de la serietat. Aquest control de gestió sembla que no, però costa. I s'ha fet, diria jo, amb una certa elegància. Però hem de millorar força encara.

EFICÀCIA, perquè els circuits administratius continuen sent massa llargs, malgrat la dràstica reducció del personal burocràtic. De circuits se n'han simplificat una colla de ben crucials, com les llicències de construcció, els tributs immobiliaris, els càlculs d'obra pública, la publicació d'actes a la Gasetta, les certificacions d'obra i revisions de preus, els tràmits de registre general, la intervenció dels ingressos, etc., però la mecanització de l'Ajuntament encara és a les beceroles. És el camp amb més futur i per això hi estem treballant de valent, amb mesures que inclouen la conversió del centre ordenador municipal en un servei dotat d'autonomia comptable, capaç de facturar internament a l'administració activa els serveis de programació i operació mecanitzada.

INFORMACIÓ, tant a l'interior de l'Ajuntament com als ciutadans. S'han obert diferents canals d'informació, molt útils i de tall clàssic, com les publicacions de districtes i l'ex-

posició de nòmines, les memòries d'àrea i la publicació anual de l'estat de comptes, però no puc amagar que aquest és el camp del que em sento menys satisfet del que cal fer i podem fer. Em sentireu parlar de nou d'aquest tema.

DESCENTRALITZACIÓ, perquè aquesta és la base per apropar l'administració als ciutadans, per una administració democràtica. Hem iniciat també aquest procés, hem creat els Consells Municipals de Districte que, dins les limitacions legals en què encara ens trobem, assenyalen el camí per on ha d'anar el nou model d'administració. La descentralització és un procés, i aquest procés, en el que estem compromesos, ha de situar el municipi de Barcelona dins el corrent que avui segueixen les administracions europees més avançades. Hem d'ordenar el territori de la ciutat, fent districtes capaços de gestionar un bon nombre de serveis, hem de donar pes polític i contingut als Consells de Districte i hem de fer que els ciutadans tots els ciutadans, sentin que l'administració és una cosa seva, que està a prop d'ells i al seu servei.

En aquesta sala hi ha avui, Srs. Regidors, hi ha també Consellers de Districte que us han ajudat a portar modestament, sense mitjans, amb pura força de voluntat, l'engrescadora i difícil tasca de dur l'Ajuntament al carrer, prop dels ciutadans. Doncs bé, jo voldria que tots plegats veiéssim aquí, en els Consellers de Districte i els seus presidents que han estat autèntics Tinents d'Alcalde per les atribucions assumides, no pels mitjans disponibles, els autèntics protagonistes; de present i de futur, de la tasca de fer una ciutat autènticament humana partint d'una realitat que no ho era.

I ara deixeu-me fer un balanç més global i un programa més explícit.

El meu programa no és un programa de transició. Voldria que a aquestes altures del mandat de govern, es veiés més que res com un balanç anticipat, un estímul per culminar el que ja s'ha anat fent, per corregir l'angle d'enfocament en alguns aspectes i, sobretot, per projectar cap al futur allò que la meua experiència em diu que hem de transmetre ho-

nestament, Srs. Regidors, als Regidors que s'hauran de posar a treballar ben aviat en un segon mandat democràtic.)

HEM DE PRESTIGIAR L'AJUNTAMENT COM A CONJUNT DE SERVEIS PÚBLICS. Això és l'essencial d'ara en endavant. Hem de prestigiar l'Ajuntament com a col·lectiu de persones al servei de la ciutat.

Jo distingeixo tres àmbits de la nostra actuació: la ciutat de Barcelona, la corporació que formem tots nosaltres, companys Regidors, amb el Sr. Secretari General; i l'Ajuntament, és a dir, els serveis.

Barcelona ciutat ha elevat la seva projecció en els darrers anys. Barcelona, el *leadership* dels municipis espanyols, les manifestacions artístiques i els contactes internacionals l'han situat en una cota superior, que cal mantenir i reforçar.

Em proposo, en aquest sentit, assentar sòlidament els vincles de germanat amb Colònia, Milà i Boston, que ens projecten cap els espais on per motius diversos la ciutat s'adreça; desenvolupar les relacions iniciades amb l'administració local anglesa, mestre en tants aspectes; acudir per segona vegada al mercat internacional de capitals per finançar el nostre programa d'inversions de 1983; i signar amb la ciutat de Nova York, la Universitat de Barcelona i la New York University un conveni de col·laboració que ha de projectar amb força la cultura catalana a la capital del món, que és a més, per a mi personalment, la segona ciutat en el record i en l'estimació.

La corporació que formem, companys, també ha guanyat en l'estimació dels ciutadans i dels forasters. Ho crec sincerament.

Malauradament hi ha temes del que jo anomeno nivell de corporació, temes d'ampli consens, que a hores d'ara no han pogut ésser impulsats tant lluny com desitjàvem, pel trencament de les coincidències polítiques amb què vam començar aquest mandat: la nova Carta de Barcelona i la nova divisió en districtes, nova estructuració que de tota

manera no deixarem d'assajar en matèria de transferències de serveis per fer-los més pròxims al ciutadà, car estem convençuts que uns districtes potents han de ser la base d'un bon servei públic.

En conjunt, doncs, malgrat les mancances, Barcelona va amunt i els ciutadans han vist una corporació que, des de l'equip de govern i des de l'oposició, ha actuat amb *honestedat, altura, iniciativa i tenacitat*.

Tanmateix hem de saber explicar que l'Ajuntament és un *col·lectiu de persones i patrimoni treballant al servei de la ciutat*. Tenim una llarga tradició de noms il·lustres: Turró, Florensa, Buïgas, Pere Domingo, Josep M.^a Pi i Sunyer i tants d'altres que no puc esmentar perquè us ben asseguro que la llista fóra interminable, que han fet Barcelona més gran i més sàvia, i que han estat funcionaris municipals poc reconeguts com a tals. Hem de seguir i potenciar aquesta tradició. Potenciar-la obertament. Procurar incentivar les persones que treballen per la ciutat per tal que l'Ajuntament no sigui solament la seva escola de formació abans del salt a d'altres empreses més gratificants, sinó justament el lloc de la seva total realització professional. Així anirem aconseguint que el ciutadà miri amb orgull no solament la seva ciutat i potser el seu Alcalde i els seus Regidors, sinó l'Ajuntament com a empresa de servei públic, eficaç, assequible; sensible a les demandes fonamentades; en definitiva, oberta als qui la mantenen i n'elegeixen els responsables polítics, que som nosaltres.

No ens enganyem: això és una tasca d'anys, perquè la relació viciada entre ciutadà i administració ve de segles.

Hem d'obrir més les portes de l'administració al contacte preparat, eficaç i atent amb el públic. Tencar al públic les portes dels negociats, que el que han de fer és treballar ferm, i obrir les portes de les oficines d'informació, ben relacionades amb la infraestructura interior i exteses als districtes a través de la xarxa de terminals de tele-procés que hi estem installant.

És amb una enorme satisfacció que anuncio la propera inauguració de l'oficina d'informació ciutadana a la Plaça de Sant Jaume, que comptarà amb la presència activa de tots els serveis d'informació que les àrees d'aquesta casa han anat creant des de zero: sanitat, consum, finances i altres.

Hem invertit moltes hores preparant aquesta projecció de l'Ajuntament sobre la ciutat i de la ciutat sobre l'Ajuntament. Projecció que no s'esgota, com és evident, en aquesta oficina sinó que implica tot un canvi d'actitud, el més difícil, i l'inici d'una transformació pausada però inexorable de les relacions i les actituds entre els productors i els destinataris del servei públic.

I ara vull demanar a tots, Regidors i Regidores, un esforç per culminar el mandat amb la dignitat que Barcelona es mereix i que tot el país ha reconegut, des del primer dia, des d'aquell 19 d'abril que el nostre Regidor de Relacions Ciutadanes va saber convertir en una festa de la democràcia naixent.

Que tots puguem tenir la seguretat de pertànyer a una corporació que per damunt de la diversitat d'interessos i opinions polítiques haurà creat un to de civilitat i uns hàbits polítics fonamentalment sans.

L'assentament cada cop més ineluctable de la democràcia i l'autonomia en el nostre país ha començat, de forma molt principal, en els nostres Ajuntaments. La seva quotidiana activitat de servei i diàleg polític obert ha anat creant, més que qualsevol altre factor, una inèrcia democràtica enormement valuosa, dissuasòria de tota mena d'activitats contràries a la Constitució i l'Estatut. *Crec que se'ns ha de reconèixer aquest mèrit.* Barcelona, a més, va jugar un paper decisiu, ara fa un any i mig, en la represa de confiança del país en si mateix, en uns moments particularment difícils. Això va ser possible gràcies a aquesta estranya connexió que existeix entre el poble de Barcelona i els Reis d'Espanya sempre que aquests han representat un paper d'obertura i progrés que és consubstancial a la nostra manera de sentir

com a ciutadans. Però aquesta connexió va tenir un intèrpret agosarat i subtil en el nostre company Narcís Serra, a qui 'tots, repeteixo tots, crec que hem de retre un homenatge sincer pel seu coratge i per la seva visió en aquell instant, instant que es va convertir a més en el punt de partida d'una illusió de futur que tots els barcelonins comparteixen, projectant-nos amb força cap a una colla de realitzacions a 10 anys vista que poden ajudar a estructurar definitivament la nostra ciutat metropolitana amb una qualitat urbana que avui no posseeix. La Generalitat de Catalunya va tenir l'encert d'estar immediatament al costat d'aquella iniciativa demostrant un cop més que *al nostre país les grans causes uneixen sempre* i que les divisions vénen per les petites causes, que no hauríem de deixar surar mai. Som un poble sensible, una terra excessivament amable, un caràcter principalment dialogant, i tot això ens duu ben sovint a la complaença, a la lamentació i a l'oblit de les ambicions més nobles i realistes. Si sabéssim unir sempre la sensibilitat i l'ambició! Si sabem ajuntar-les, com Narcís Serra ens ha ensenyat a fer, serem capaços d'aconseguir tot el que ens proposem.

Però tornem a l'aspra, complexa i rica realitat de cada dia. Actuarem amb la consciència que constituïm un punt de referència important pels Ajuntaments catalans i per la vida política del país.

Com a alcalde estic decidit a impulsar un diàleg polític basat en aquesta exigència. Tant portes endins com portes enfora d'aquesta casa. M'esmerçaré, com tots vosaltres estic segur que fareu, a mostrar el més complet respecte mutu entre representants democràtics i entre institucions democràtiques.

Hem de mirar d'aconseguir que, tal com ha succeït en la darrera campanya electoral, siguin els arguments polítics, la contrastació de programes, la constatació de realitzacions i mancances, allò que marqui el debat polític, d'aquí al mes de març.

La Generalitat de Catalunya trobarà en l'Ajuntament de Barcelona un col·laborador lleial en la reconstrucció de Ca-

talunya. El més lleial. Aquesta tarda, abans que a ningú, aniré a presentar-me com Alcalde de Barcelona al President de la Generalitat, que per mi és, a més del nostre President, un amic respectat de molts anys.

L'Ajuntament de Barcelona té massa temes pendents amb la Generalitat, que espero podrem resoldre, perquè mai no és bo arrossegar situacions d'indefinió. Són temes que s'han de sostreure a l'enfocament partidista: la participació de la Generalitat al Consorci de la Zona Franca i per tant a la gran terminal de transport internacional Granollers-Montmeló, al Consorci d'Informació i Documentació de Catalunya, com element de col·laboració indispensable en la futura estadística catalana, a la Junta de Museus, a la reconversió del barri antic com a centre cultural, la tan parlada avaluació dels serveis no obligatoris produïts per l'Ajuntament de Barcelona, diferents projectes arquitectònics en comú, l'acabament del 2n cinturó, la pròpia inviabilitat del projecte de Carta Municipal de Barcelona sense definicions prèvies a nivell de Catalunya... Totes són qüestions que voldríem veure ben enfocades en els propers mesos.

En aquest context molt hauríem d'aprendre de l'actitud i el comportament de Carles Pi i Sunyer, Alcalde de Barcelona i Conseller Primer de la Generalitat, quan el Parlament de Catalunya debatia les mesures excepcionals a prendre per subvenir les necessitats financeres de l'Ajuntament de Barcelona.

I el Govern Espanyol em tindrà des de la setmana vinent disposat a esmerçar les hores que calgui per contribuir a dur endavant les mesures necessàries per dotar aviat de més mitjans i més agilitat la vida municipal. Puc anunciar que els serveis de la casa ja estan treballant en aquest sentit, directament i en contacte amb la Federació de Municipis de Catalunya, perquè és un deure de l'Ajuntament de Barcelona d'estar present en el moment de tancar els més de 50 anys de paternalisme municipalista que es van obrir amb l'Estatut Municipal de Calvo Sotelo.

Deixeu-me acabar amb una referència personal. Sóc un modest barceloní que mai no havia somniat l'honor d'una càrrega tant relevant com la que avui heu posat sobre les meves espatlles. Però com a Alcalde haig de tenir i us asseguro que tindrè tot l'ambició que implica seure en aquesta cadira que llevat del Rei solament ocupa l'Alcalde o qui fa funcions d'Alcalde de Barcelona. Estic preparat per dur endavant la tasca amb energia. Els qui em coneixen de temps ho saben.

Sóc fill d'una ciutat i d'una família que s'assemblen. En sóc fill devot i dolorosament enamorat. No tinc altres títols que aquesta procedència. I l'haver intentat estar a l'alçada d'allò que els meus pares i els meus conciutadans m'han ensenyat.

El meu avi va nèixer al barri de Ribera i en una generació va passar a fora muralla, al carrer de Trafalgar, a l'eixample i a Sant Gervasi. Si els nostres avis van fer aquell salt gegantí, la nostra generació, n'estic convençut, farà la ciutat metropolitana, i la farà amb respecte, amb aquest urbanisme de sargidora que hem anat definint, tancant les ferides de l'expansió sense fre dels 60's, posant en comú les voluntats de tots els pobles i ciutats metropolitans.

La Barcelona d'avui es va fer amb una certa brutalitat creadora. La Barcelona Metropolitana es farà amb respecte.

Senyores i senyors Regidors, aquesta és la meva ambició i el meu programa. Els qui són adversaris polítics, mai enemics, perden avui un adversari, perquè l'Alcalde, a més de dirigir l'equip de govern és i ha de ser el moderador del debat de la Corporació. Però tornaran a tenir un Alcalde exigent en el manteniment del prestigi de la institució. El debat polític ha de tenir l'alçària i al mateix temps la concreció que les lleis li confereixen. Ni un pam menys.

L'esperit d'exigència no me l'haig d'inventar. Em surt de l'ànima després de 20 anys de lluita per la democràcia. No és incompatible amb el respecte absolut al contrincant. Jus-

tament per aconseguir aquest respecte vam lluitar i hem treballat.

Permeteu-me que per acabar, no puc evitar-ho, citi els noms d'amics que de diferents maneres van lluitar també pel mateix i que avui ja no són entre nosaltres i simbolitzen tota una generació lluitadora i tota una història de tenacitat per millorar la vida d'aquest país, d'aquesta ciutat i dels seus companys: Oriol Solé, Teresa Muñoz, Francesc Vila-Abadal, Joana Sabater, Manuel Murcia. Sé que avui hagues sin estat contents i la seva alegria ens hauria ajudat a tirar endavant, company Narcís, companys tots. Però el seu record també ens ajuda, potser més i tot perquè es converteix en una exigència inapel·lable.

Dit això, no he d'afegir més que dues paraules ben proposades abans d'encetar la feina: s'aixeca la sessió.